

Rudolf Kresal:

Bela ptica

Tam med zvezdami časih vkljub neznanski brzini, s katero je letela štorcklja, ni čutil skoro nobenega piša. A čim nižje sta se spustila tem bolj ga je rezalo v obraz, tem več je bilo zraka.

Pozno ponoči, ko se je iskrecih se zvezd naveličal, ko mu je zlatega in

Bil je pred ukletim mestom, v neznani deželi. Mrtva tišina je vladala okrog njega. Kamorkoli se je ozrl, povsod je videl le visoke zidove in stolpe, ki so se bliščali v jutranjem solncu.

Ves začuden in v strahu je začul kraj sebe jezno prhutanje. Bila je štorcklja. Obraz se mu je zjasnil. Ni bil

srebrnega bleska na nočnem nebu bilo dovolj, je zaspal. In prebudil se je šele, ko ga je v očeh zaščemelo.

Pogledal je okrog sebe in opazil, da ni več v zraku. Bil je na zemlji, na trdih tleh. Pomel si je oči in vstal. — A lastnim očem ni mogel verjeti:

Stal je pred velikimi, v solncu se bleščečimi vrati. Pogledal je na desno in levo — povsod zid, siv zid, iz katerega so kipeli proti nebu mogočni stolpi z ozkimi linami.

sam. Imel je tovarišico.

Vendar, vse je bilo tako čudno. Nobena stvar se ni zgodila po Vitkovi volji. Nekdo mu je misli neprenehoma obračal.

Štorcklja je široko odprla svoj kljun — a mesto tistega čudnega, vriščečega glasu, ki ga je bil Vitko slišal od nje pred svojo kočo, je slišal zdaj čudovito zvonek in kraljevsko ukazajoč glas!

»Vitko! — Zbral boš vojsko in odrešil ukleto mesto!«

V tem trenutku pa se je pripetilo nekaj povsem nepričakovanega in tako čudovito pravljničnega, da je dogodek ostal Vitku do pozne starosti v živem spominu.

Ko je štorcklja izrekla zadnjo besedo, se je iz ukletega mesta dvignil steber belega dima, ki se je vil višje k nebu. In ko se je zdelo, da se že dotika visokega, s solnčno lučjo oblitega neba, se je dim nenadoma sesedel, pokril vse mesto in vso okolico. Vitka in štorcklja da ni bilo moči videti ped daleč. V tem trenutku je Vitko začutil v prsih neznošno bolečino. Zbolelo ga je v prsih — in izgubil je zavest. Zaspal je.

Tako se je zgodilo z vsakim, ki se je približal ukletemu mestu. Zakaj mesto, v katerem je bilo vse življenje ukleto v tisočletne sanje, je vladal strašen gospodar. Bil je ves v zlatu in srebru, in prestol na katerem je sedel, je sijal od dragih kamenjev. Temu gospodarju so rekli ZLATO. In ta gospodar je v davnih, davnih dneh iz mesta pregnal PRAVICO. Njegovemu sijaju se ona, ki je bila vsa bela in skromna, ni mogla upirati. Prebivalci mesta so njo, ko so ugledali sijočega carja, zapustili in šli za bleskom. Ali kmalu jih je zadela šiba božja. PRAVICA je vse prebivalce uklela v sužnje, da so morali od zlata in drugega kamenja sijočemu carju delati tlako noč in dan. Ona pa se je izpremenila v štorckljo in odletela daleč v neznane kraje.

V tistih časih se je razširil po deželi glas, da more rešiti mesto le tisti, ki bo čistega srca in velike pameti prijadral po nebu na velikih beli ptici, nedolžen in dober, ki bo vsem ljudem želel le dobro — a vse slabo z močno voljo in modrim delom uničil tako, da nihče ne bo trpel krivice.

Brž ko je bil Vitko zaspal, se je megla na skrivnosten ukaz razpršila. Solnce je spet zasijalo — in mesto štorcklje je v rosnih travah zraven spečega Vitka klečala krasna bela žena s perutmi, ki so bile sinje kakor brezoblačno nebo sredi vročega poletja.

Bila je PRAVICA.

Njene angelske oči so nekaj časa nepremično zrle v Vitkovo dobro obličje. Potem se mu je nasmehnila — in mu z belo, prosojno roko zaznamenovala čelo — z zvezdo.

Tako ga je določila za boj proti strašnemu vladarju v mestu in njega prebivalcem, ki so jo zavoljo bleska

pregnani in se morajo zato s težkim delom pokoriti — sajasti, umazani in lačni.

»Vitko, zbral boš vojsko in odrešil ukleto mesto!« je bela žena spet zašepetala. Vstala je z rosne trave. Ali pogleda ni mogla umakniti od nedolžno se smehljajočega Vitka, ki jo je v sanjah gledal ves srečen zaradi njene miline. Sklonila se je spet k njemu, še enkrat je pokleknila v travo in Vitka poljubila na čelo, tja, kjer ga je prej zaznamenovala — z zvezdo za svojega vojščaka. — Za vojščaka Pravice. — Zatem ga je poljubila še na ustnice. Ali ko se je dotaknila njegovih rdečih, nedolžno se smehljajočih, otroških ust, se ji je iz očesa potočila svetla solza. In solza je padla na Vitkovo čelo. Zalesketala se je v solncu kakor biser — in izhlapela.

Na Vitkovem čelu pa je ostala njena sled. Sled solze žalostne Pravice. Če je človek pogledal bližje, je videl na Vitkovem čelu komaj vidno, rahlo naredelo zvezdo.

Tako je Vitko prejel od bele žene tudi njeno vidno znamenje.

In bela žena je vstala vsa trepetajoča od spečega Vitka zakaj zaznamenovala ga je za veliko delo — da odreši ukleto mesto greha in suženjstva. Nekaj časa je še gledala mirni nasmeh njegovih rdečih ustnic. Potem pa je napravila nekaj korakov stran od zasanjanega dečka.

V tem trenutku so zavladale ostre sape. Iz ukletega mesta se je spet dvignil do neba, steber belega dima, se spustil na zemljo, pokril vse mesto in okolico.

Zavladala je tema.

In v tej temi se je bela žena spet prelevila v štorckljo. Odletela je visoko v zrak — in pustila Vitka samega. V sinjih višavah širnega neba je izginila. In prikazala se ne bo več vse dodej, dokler Vitko ne bo zrasel v močnega, zdravega mladeniča. Takrat ga bo spet obiskala — in če bo dober in pošten, se bo spet doteknila s svojo lepo belo roko njegovega čela — in ga spomnila zvezde, s katero ga je zaznamenovala za svojega vojščaka, za vojščaka: Pravice.

Tako napravi ta bela žena, ki ima peruti iz sinjega neba, z vsemi otroci.

Vitko pa spi in sanja. Sanja o njej, ki ga je poljubila na čelo in usta in ga s svojo biserno solzo zaznamenovala in v sanjah gleda tisti visoki zid ukletega mesta, o katerem še prav nič ne ve in misli: »Kako bo, kadar bo velik?

an dom odrešil ukleto mesto, vse sužnje v njem, ki so brez solnca in katerih križi so upognjeni pod težkimi bremenimi nož in dan?»

Kadar jih dragi moji, hočete videti, pojdite pred veliko tovarno opoldne ali zvečer.

(Konec)

P. B.:

Punči pripoveduje

Punči je moja sestra. Zlate lase ima in —. Pa kaj vam bom iznova pravil o njej, kakšna je, saj jo poznate. Če ste pa že pozabili, pa vprašajte Uči in vam bo vedela govoriti o njej celo popoldne ali pa še več. Jaz vem pa danes nekaj drugega. Začnimo.

Tisti dan sem bil bolan. V postelji sem ležal in se grdo dolgočasil, ker nisem smel ven, kjer je sonce sijalo in je sneg blestel. Moje smučke pa so stale v kotu in prah je sedal nanje. Ni čuda torej, da sem bil slabe volje.

Pa je prišla Punči domov iz šole. Kakor kepa snega, ki si jo spustil s hriba, je priletela v sobo. Vsa zasopla je hitela:

»Veš, popoldne se grem sankat z Uči!«

Nič nisem bil prijazen, ko sem odgovoril:

»Tako? Že dobro.« Punči je brž opazila mojo slabo voljo, malo žalostno me je pogledala, pa se je vsedla na rob moje postelje. S hladno roko mi je šla prav nalahno preko čela in me vprašala:

»Si hudo bolan? Ali bi kaj rad?«

Grdo sem se držal, kakor skisana repa, pa sem takoj bolj sam zase zamomljal:

»Če bi ne bil bolan, pa bi v postelji ne bil.«

Punči je malo vzdihnila. Težko je s fanti: Če so zdravi, so neugnani, nič jim ni mar, okrog sebe udrihajo, dokler kaj ne staknejo, potem so pa sitni in zadirčni, da sam bog pomagaj! Tako je mislila, vprašala pa je potrpežljivo:

»Ali ti je hudo dolgčas, ker moraš ležati? Če hočeš, ti bom kaj pripovedovala.«

Skočila je s postelje, po prstih je stekla iz sobe in se čez čas vrnila. Drink! je pozvonila. Pogledal sem. Pred menoj je stala v svetlosinji obleki, na glavi je imela rogljato čepico iz sinjega papirja. V rokah je držala zelen list.

»Vijolica sem. Prišla sem, da ti po-

vem pravljico o punčki in vijolicah.« se mi je nasmehnila. S konci prstov je privzdigovala krilce in se poklonila z vpognjenimi koleni. Z lahno pojočim glasom je začela:

Sredi vrta je bila velika hiša. V njej je bila punčka. Mojca ji je bilo ime. Kakor vijolice so bile sinje njene oči. In vsi so jo imeli radi.

Ona je pa imela rada le rože. Kar nič se ni počutila dobro v hiši doma. Kadarkoli je le smela in mogla, je šla na vrt. Počasi je hodila med gredami in se pogovarjala z rozami. Ustavila se je ob vrtnici:

»Dobro jutro, gospa vrtnica! Ste dobro spali?« Tihno je zadišala rdeča roža, rosna kaplja v njej se je zalesketala kakor kristal na lestencu v cerkvi, ko posije nanj sonce skozi lino. Pokimala je: »Dobro jutro, Mojca. Prav dobro. In ti si že tudi vstala.«

Mojca je mehko pogladila rožino steblo, nič jo niso bodli trni, kar skrili so se, zakaj roža je vedela, da ji ne bo Mojca nič hudega storila. Rožam pa je tudi všeč, če jih kdo boža. Mojca je šla naprej, v levo in v desno je pozdravljala: »Dobro jutro, dobro jutro!« Z gred so se sklanjali cveti k njej, dišeče so se dotikali njenih nog, njenih rok in las: »Dobro jutro!«

Od nekod je pribrenčal čmrli. Ves zaspan je še bil, zato ni dobro videl. Grozeče je zabrenčal Mojci okrog glave. Pa jo je kmalu spoznal in se ji je vsedel v lase: »O, Mojca, tudi ti si tako zgodna. Dobro jutro, dober dan!« Mojca ga je vzela v dlan, gorko je dihnila vanj: »Sladko jutro, čmrli! Kako se zaspano gledaš. Pa lačen si tudi gotovo že.« Položila ga je v bel cvet kraj pota, da se je lahko napil medu.

V kotu ob zidu so močneje zadišale vijolice: »Pozdravljena sestrice!« Mojca je počepnila kraj njih, pogladila je list, ki ga je veter zavihal, in vprašala: »Kaj ste sanjale, moje vijolice?« Vse-vprek so ji odgovarjale. Tak živžav je

nastal, kakor bi se šepala čolpa vrabca. Druga drugo ni mogla razumeti. In seveda Mojca ni razumela nobene. Slišala je samo: »Jaz, jaz, jaz...«

Položila je prst na usta: »Pst, če boš vse obenem govorile, ne bom nič vedela. Kar lepo se zvrstite!«

Ze je zadišala največja med njimi, da začne, ko se je vzpela najmanjša, ki je bila prav za prav še popek: »Jaz sem danes govorila z našim vilinjakom! Tako prijeten je. — In o tebi mi je nekaj povedal...«

Starejše vijolice so bile močno nejevoljne, ker jih je najmlajša prehitela. Polglasno so se jezile: »Kako jezika! Dobro vzgojeni otroci molče v družbi! To bo gotovo kaj pametnega povedala!«

Mojca pa je vprašala: »Kaj pa je vedel vilinjak?« Važno je odgovorila vijolice:

»Veš, rekel je, da si tudi ti vijolica!«

Mojca je gledala tiho pred se.

»Glej, kaj si naredila s svojo klepetavostjo! Mojca je žalostna.« so se jezili starejši cveti. Mojca pa je vzdihnila:

»Da bi le res bila...«

Tedaj ji je postalo jako čudno. Kako bi to povedala?.. Tako ji je bilo, kakor meni, ko sem padla v veži in nisam potem več vedela. Tudi Mojca ni nikaj časa nič vedela. Ko je spet odprla oči, se je začudila. Polna vijoličnega duha je bila. Vse okrog nje so bile vijolice velike kakor ona sama. Smehljale so se ji in se ji priklanjale:

»Mojca, lepo, da si prišla med nas.«

Mojci se je zdelo da sanja. Hotela si je pometi oči. Pa so bile roke tako strašno težke in velike. Pogledala je. Mesto rok so ležali ob njej široki zeleni listi. Mojca* je postala vijolice. —

S sinjimi očmi je gledala v sonce. Poklonila se je vetru, ki je puhnil mimo in se spotoma viharavo začudil: »Hoho, nova vijolice.« Pa je že dehnil naprej, mimogrede pobožal rožo. Regratu je

odnesel srebrno frizuro, da se je ves obupan grabil za plešasto glavo, in že ga ni bilo več. Vrabec vrh zidu je še gledal ves naščeperten za njim in ga zmerjal: »Potep potepinski!«

Skozi okno je poklicala mama: »Mojca!« Vesela se je oddahnila Mojca. Nič več ji ne bo treba v pusto, grdo hišo. Vedno bo na vrtu med rožami.

Znova je zaklicala mama: »Mojca!« Nekaj je Mojco boleče spreletelo: Nič več ne bom mogla k mami. In mama bo žalostna...

Vročje je peklo v soncu. Vijolice so dišale. Čebele so šumele. Mama je iskala po vrtu. »Mojca, moja Mojca, kje si,« je jokala. Vijolica Mojca je zelo sklonila svoj cvet. Na mamo je pozabila, zato je umrla.

Punči je zardela do ušes. Z dlanimi si je pokrila oči. Počasi je vprašala:

»Hudo neumno pravljico sem si izmislila, kaj ne?«

Jaz pa sem bil poreden in sem pritrtil:

»Res prav neumno.«

Pa sem se zlagal.

Zakaj Vanja ni prišel v nebesa

Makedonska pravljica

Vanja je prišel pred nebeška vrata, vzel pipo izza pasu in ž njo potrkal. Težka vrata, ki so peljala v raj, so se malo odprla. In zdaj se je pokazala glava sv. Petra.

»Kdo si?«

»Jaz sem, Vanja, župan majhne makedonske občine.«

»Zakaj si prišel sem?«

»Moj čas je potekel in truden sem žo. Vedno sem mislil le na zadovoljstvo in srečo svojih vaščanov in vedno sem bil pravičen. Zdaj bom sedel pod kako drevo, se spočil in občudoval krasote raja.«

Sv. Peter je snel tehtnico, ki je visela na steni.

»Nu, takoj bomo videli, kako je s teboj, župan Vanja. Naštej mi svoja dobra dela. Vidiš, na to stran položim tvoje grehe — drobno solzno kapljico. Na drugo stran položim tvoja dobra dela. In če bodo tvoja dobra dela težja od te solze, tedaj te sprejmem v raj.«

Vanja se je malo popraskal za ušesi in dejal:

»Sredi vasi sem dal sezidati lep vodnjak, da si je lahko vsakdo ugasil žejno.«

»To je zelo malo,« je resno odgovoril sv. Peter.

»Dal sem zgraditi velik most, ki je veljal več tisoč zlatnikov. Ali je to malo?«

»Tvoj most je lahak v primeri s tvojim grehom!«

»Tako? Nu, potem si pa oglej cerkev, ki sem jo dal sezidati. Vse to sem napravil za zveličanje svoje duše.«

Sv. Peter je dvignil tehtnico. In glej, solza je bila težja od vseh dobrih del, ki jih je bil Vanja naštel. Vanja se je ves prestrašen zastrmel v svetnika.

»Moj Bog, povej mi vendar, kakšen je bil ta moj greh? Ali je mogoče, da tehta ena sama kapljica več kakor vodnjak, most in cerkev?«

»Da, Vanja, to je mogoče. In zdaj ti hočem povedati, kako si grešil. Ko je bil most dogotovljen, so prihajali ljudje od blizu in daleč, da so si ga ogledali. Pogostil si jih z vinom in veselili so se tri dni in tri noči. Ob cesti je sedel slep starček in te prosil miloščine. Namestu, da bi bil segel v žep, si s ceste pobral kamenček in ga dal siromaku. Tukaj imaš tudi ti nekaj spominov na dograditev mojega mostu, si dejal. Starček ni črnil nobene besedice. Počasi mu je zdrknila solza iz očesa. Ta solza je tvoj greh. Ali jo vidiš?«

Župan Vanja je osramočen odšel svojo pot. V nebesa ni prišel.

Chamisso:

Kako je Stanko Kepec izgubil svojo senco...

Nekoč so povabili Stanka Kepca, ki mu je bilo tedaj komaj dvajset let, na vrtno veselico. Šel je tja, a preden se je utegnil razgledati po svoji okolici, je zagledal pred seboj suhega moža, v umazano sivi obleki, ki ga je neprestano zaničljivo meril z očmi. Stanku je bil ta mož od vsega začetka zopern in naposled, ko je mož potegnil iz žepa preprogo, ki bi imela komaj v velikem

kovčegu dovolj prostora, ga je obšla groza. V naslednjem trenutku je potegnil mož še konja iz žepa. Ko je Stanko zapazil, da se nihče izmed zbranih gostov ne zmeni za suhega moža, in da se nihče ne zmeni za njegovo početje, se je tiho splazil k izhodu in odšel domov.

Med potjo pa je naenkrat zaslišal hripav glas sivo oblečenega moža zraven sebe:

»Zelo rad bi kupil vašo senco, gospod Kepec, ker mi je zelo všeč. Že nekaj let zbiram človeške sence. V zameno vam dam mošnjiček zlata, ki ga ne boste mogli nikoli izprazniti!«

Stanko se je prestrašil. Kakšen čuden trgovec je bil to? Svojo senco naj dam za mošnjiček zlata, ki ga ne bom mogel nikoli izprazniti?

»Dobro,« je rekel Stanko, »menjajva!«

Sivo oblečeni mož se je zarežal, zvil Stankovo senco, jo spravil v žep in izročil Stanku mošnjiček zlata. Takoj nato je izginil v črno noč.

Drugi dan se je Stanko izprehajal po ulicah. Šolarčki so tekli za njim in kričali:

»Poglejte moža brez sence!« Žene so se prekrizale, in možje so ga podili iz mesta. Tedaj je Stanko spoznal, da ne bi bil smel prodati svoje sence.

V sosednjem mestu si je Stanko kupil voz in konje. Najel si je služabnika in potoval z njim od mesta do mesta. Nihče ga ni videl hoditi peš, razen če je šel sluga tik za njim. Tako ni mogel nihče opaziti, da ni imel sence.

Lepega dne je prišel spet v drugo mesto in tam je spoznal lepo, mlado dekle. Ime ji je bilo Marija. Zaljubil se je v njo in tudi njej je bil všeč. Nikoli pa ga ni videla drugače kakor v spremstvu sluga, ali pa ob sončnem zahodu.

Toda nekega dne si je Stanko najel še enega slugo in ta je kmalu zapazil, da njegov gospodar nima sence. Ker

mu je bila Marija zelo všeč in se je hotel sam poročiti z njo, je izdal svojega gospodarja. Starši Marije so Stanka zapodili iz hiše, ko so videli, da je novi sluga govoril resnico. Stanko je ves žalosten taval po ulicah in na posled zašel v gozd, kjer je potožiti smrekam svoje gorje. In tedaj je nenadoma začutil, da je prišel nekdo v njegovo bližino. Ko se je ozrl, je stal sivo običeni mož za njim.

»Videti je, da s kupčijo nisi posebno zadovoljen,« je rekel s porogljivim glasom. »Če hočeš ti vrnem senco!«

»Da. Vzemí moj možnjček!« je veselo vzkliknil Stanko.

»Ne. Dam ti jo le tedaj, če mi s krvjo podpišeš pogodbo, da bo tvoja duša po smrti moja.«

Stanka je obšla groza in zbežal je, ne da bi bil hudobcu kaj odgovoril. Odslej so se ga vsi ljudje še boli bali in izogibali. Stanko pa ni več skrival, da nima sence. Ko je nekoč stopil v prodajalno s čevlji, mu je trgovec hvalil neke škornje. Stanko jih je kupil in jih takoj obul. Komaj je napravil v novih škornjih prvi korak, že je stal sredi afriške pustinje. Po drugem koraku se je znašel pri Eskimih sredi ledene dežele. Tedaj je spoznal, da je bil kupil začarane škornje. »Dobro,« je rekel, »ljudje so me zatajili. Odslej bom živel v divji prirodi z živalmi in rastlinami. Naselil se je v Afriki. Votlina sredi gorovja mu je služila za stanovanje. Ukrotil si je leva in ta ga je kakor pes zvesto spremljal. Odtod pa je delal izlete po vsem svetu. Doma je svoje doživljaje popisal v knjigah. Tako je, vkljub vsemu, srečno živel, ne da bi bil prodal svojo dušo.

Rebus

Rebus: *Rey* *S* *A* *E* *SLAJ*

Rebus: *oz* *B* *S* *Kaj*

»Danes ne bom šel v šolo,« reče Janezek.

»Zakaj pa ne?« ga vpraša mama.

»Ne počutim se dobro!«

»Kje se ne počutiš dobro?« vpraša mama, vsa v skrbeh.

»V šoli!« se odreže Janezek.

Valjhan:

Pijanec pred večno sodbo

Pokljukar je živel tam vinskih goráh, morda res na lepem Dolenjskem. On z mladega mnogo je vina popil, s prijatelji v hramih se rad veselil, — navada je ta na Slovenskem.

Pa vrača se vinjen iz hrama nekoč, ob poti je s palico tipal. Srebrna nad zemljo je plavala noč — zaukal bi kljukec — mrmral je pojoč, a glas mu je trd bil in hripav.

Zavozil je s pota, telebnil je vznak in nič več ni trenil z očesom, objel ga je spanec ledeno hladak — Smrt prišla je ponj, mu ravnala korák na pot proti svetim nebesom.

Na tronu visokem Bog oče sedi,
Pokljukar pred njega se zgrudi ...
»Pijanec, v življenju te žejalo ni,
popeval, popival si dni in noči!« —
Bog-oče se strašno razhudi. —

»Zapravil si grunt, domačijo zapil, —
poznam to sramoto slovensko, —
vso večnost se v ognju boš žejen
potil —
pijance bom vedno iz raja podil!«

Ga pahnil je v brezno peklenško.

Sale za male

Dva dečka sta hotela iti na otroško maškarado, denarja sta na imela samo za »no vstopnico Kaj sta napravila? Zvezala sta se za rokava in tako odšla na ples.

»Kje imata drugo vstopnico?« je strogo vprašal vratar.

»Drugo vstopnico? Saj je ne potrebujeva! Midva sva sijamska dvojčka!«

»Ali slona tudi kdaj vrat boli?« vpraša mala Anka očeta.

»Da, časih ga tudi boli, če je prehluden,« odgovori oče.

»Kaj ne, očka, potem potrebujejo ce'le rjuhe, da mu lahko napravijo obkladek?«

Stric Tone pride k Mihcu na obisk. Stric Tone je debel, starejši gospod in na glavi se mu blišči velika pleša.

»Kaj ne, stric,« pravi Mihec, »ti si z bratvijo češeš glavo, ker nimaš nič las?«

Kaj pišejo Jutroučki?

O božičnih počitnicah sem bila s svojim očetom v Trbovljah. Tam sem videla mnogo otrok, ki so se smučali. Pozkusila sem tudi jaz. Mnogokrat sem padla in kosti so me pošteno bolele, a najposled sem se vendar naučila. Po lepih, skoro pomladanskih dneh, nas je spet razveselil sneg. Zdaj se hodim vsak dan s svojo sestro smučat in sankat.

Ivica Zorinič, učenka III. razr.
v Slovenski Bistrici.

Za god sem dobila nove sanke. Bila sem zelo vesela in takoj sem poklicala svojo prijateljico Minko, da je sedla z menoj na sanke, pa sva zdrčale po bregu navzdol. Seveda smo se prevrnile v sneg in smeha ni bilo ne konca ne kraja. Vrnili sva se domov, beli kakar snežnjaka.

Silva Krašovec, učenka VII. razr.
na Bučki.

Nekoč, ko sem bila še manjša, sem se šla z bratom in s prijateljico sankat. Vsi trije smo sedli na dvosedežne sanke in se spustili po klancu navzdol. Kričali smo: »Pozor! Pozor!« Toda deček, ki je stal sredi poti, nas ni slišal in tako smo se zaleteli vanj. Zletel je preko nas in ves začuden obsedel v snegu. Nikoli ne bom pozabila njegovega obraza, kako je strmel za nami!

Marjanca Tomšič, uč. III. razr.
v Ljubljani.

Kakor vsak dan, tako sem se šla tudi pred nekaj dnevi sankat. Saj veste, pogovor pravi, da nesreča nikoli ne počiva. Pa je bilo res tako. Zaletela sem se s sankami v drevo in se pošteno pobila. Doma nisem nič povedala, ker sem se bala šibe.

Branka Pavlin, uč. V. razr.
v Ljubljani.

Leta 1928. še nisem bila v Sloveniji, zato tudi nisem poznala lepega zimskega sporta. Takrat sem bila namreč še na otoku Krku. Tam je redkokdaj mraz in snega je zelo, zelo malo. In če tudi zapade, takoj spet skopni. Ko sem prišla v Slovenijo, sem občudovala otroke, kako so se pogumno sankali in smučali. Ko sem pa sama dobila sanke, sem kmalu videla, da za to ni treba

posebnega poguma in zdaj sem prav navdušena sportašica.

Palmira Smrekar, uč. II. razr. realne gimnazije v Ptuju.

Šele zadnje dni smo dobili pravo zimo. Mislija sem že, da ne bo več snega pa ga je zadnje dni veliko zapadlo, tako da se hodim lahko pridno smučat in sankat. Kadar grem zjutraj v šolo, me tako zebe, da imam čisto premrle roke. V šoli si jih malo zmočim z mrzlo vodo, potem je takoj bolje. Zimo imam zelo rada. Z mamico, z atekom in s sestrom gremo večkrat na izprehod, kjer se potem kepamo.

Alenka Virantova, uč. II. razreda
v Ljubljani.

Bilo je na Štefanovo popoldne. Hotel sem iti na led. Toda mama mi je skrila drsalke. Kaj sem hotel? Poiskal sem jih in jih tudi našel. Ker v bližini ni ledu, sem šel z njimi v sneg. Ko sem se prvič spustil po cesti navzdol je šlo vse dobro. Drugič je šlo še bolje, a tretjič...? Padel sem tako nesrečno, da sem si zlomil nogo. Začel sem klicati na pomoč. Prvo plačilo za moje vpitje je bilo leskovo olje. Ker mi pa to ni nič pomagalo, smo poklicali zdravnika. Medtem mi je noga že pošteno zatekla. Z obvezano nogo so me popoldne odpeljali v rudniško bolnico. Dalj so mi nogo v sadro in potem sem ležal štiri tedne. Bilo je zelo hudo in dolgočasil sem se na vse pretege. Kdor si hoče torej zlomiti nogo, naj pride k meni, da mu posodim drsalke. Toda rajši ostanite doma, zakaj zlomljena noga hudo boli.

Miroslav Lipužič, učenec V. razr.
v Trbovljah.

Danes, na pustni dan, je bilo zelo prijetno. Mnogo mask smo videli, ki so bile res smešne. Zabavali smo se z maskami, ker ni bilo snega, da bi se lahko sankali. Že sem hotel končati svoj spis, pa pogledam skozi okno in vidim, kako naletava sneg. Ljubljanski radio je pravkar sporočil, da v Ljubljani že od enajste ure dalje sneži. Joj, to bo lepo! Spet se bomo lahko sankali, smučali in drsali!

Ivan Paar, učenec VI. razr.
v Gornji Radgoni.

Tega še ne veste

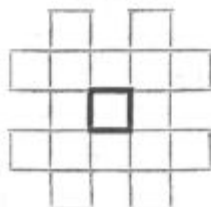
Prva severnica (kompas) Bilo je pred več ko dvetisoč leti. Neki pastir je pasel svoje ovce visoko gori na planoti gore Ide v Mali Aziji in nekega dne zapazil, da se je kovinski konec njegove palice prijel nekega črnega kamna. Pastirček je našel še več takih kamnov na planoti. V teh kamnih je bila trda, črna rudnina, kateri so dali ime magnet

Dežela, v kateri so prvič našli to rudnino, se imenuje Magnezija. Gotovo izvira odtod ime magnet.

Več stoletij niso vedeli ljudje s to rudnino kaj početi, dokler ni neki Kitajec po naključju obesil tak podolgovat kamen na nit in ga nosil s seboj. Kmalu je zapazil, da se obrača kamen vedno v isto smer, namreč proti severu. Pozneje so napravili s temi kamni mnogo poizkusov in so naposled iznašli severnico. Ta iznajdba je posebno za mornarje zelo velike važnosti.

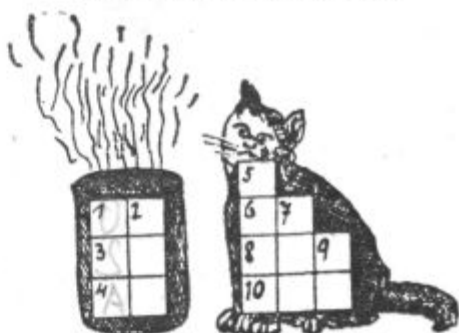
Okvir

Vstavi v ta okvir besede: vrček, sidro, hpan in besedo, ki je po pomenu enaka eni gornjih treh besed.

Križaljka »Maček in mleko«

Pomen besed:

Navpično: 1. žuželka, 2. del obraza, 5. pijača, 7. predor, 9. medmet.

Vodoravno: 1. Osební zaimék, 3. oblika pom. glagola, 4. igralna karta, 6. ploskovna mera, 8. domača žival, 10. latinski pozdrav.

Živali

- rt
- ev Vstavi namesto črtic črke, da
- mu dobiš šest živalskih imen, v
- un prvi vrsti navpično pa ime pri
- os prave, kjer hranimo divje ži
- ra vali.

Sestavljalca

Sestavi iz črk:

a, i, l, s, v

besede, ki pomenijo:

1. žensko krstno ime,
2. sadno drevo,
3. tkanino,
4. reko v Poljski.

Kateri časnik čitate najrajši?

Rešitev.
»Mlado Jutro«.

Rešitev dopolnjevalke
kolo.

Rešitev posetnice
Misijonar

Rešitev zlogovnice

Frančiška
Ema
Branka
Ružena
Uršula
Amalija
Roza

Februar